

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2To/10/2015
Identifikačné číslo spisu:	9508100010
Dátum vydania rozhodnutia:	08.09.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:9508100010.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom 3. septembra 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného U. G. a spol., pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 ods.1 Tr. zák. a iné, o odvolaniach obžalovaných U. G., H. U. a N. U. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 22. mája 2015, sp. zn. BB-3T/3/2008, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a/, c/, ods. 2 Tr. por. zrušuje rozsudok Špecializovaného trestného súdu z 22. mája 2015, sp. zn. BB - 3 T 3/2008, v časti vo výrokoch o treste týkajúcich sa obžalovaného U. G., obžalovaného H. U. a obžalovaného N. U. a podľa § 324 Tr. por. vo výroku o treste týkajúceho sa obžalovaného J. R..

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec v zrušenej časti vracia Špecializovanému trestnému súdu, pracovisko Banská Bystrica, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica v obnovenom konaní - v konaní po povolení obnovy konania v rámci, v ktorej bol zrušený len výrok o treste v pôvodnom rozsudku Špeciálneho súdu v Pezinku z 24. februára 2009, sp. zn. BB-3T/3/2008 (č.l. 7138-7228, zv. 24), na základe obnovou konania nedotknutého a právoplatného výroku o vine v pôvodnom rozsudku, po vykonaní dokazovania k výroku o treste rozsudkom, sp. zn. BB-3T/3/2008, z 22. mája 2015 odsúdil:

Obžalovaného U. G. podľa § 219 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005 s použitím § 35 ods. 2, ods. 3 a § 29 ods. 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005 s použitím nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, z 28. novembra 2012, uverejneného pod č. 428/2012 Z.z. na výnimočný súhrnný trest odňatia slobody na doživotie. Podľa § 39a ods. 2 písm. c) Trestného zákona č. 140/1961Zb. v znení účinnom do

31.12.2005 obžalovaného na výkon trestu zaradil do 3 (tretej) nápravnovúchovnej skupiny. Zároveň zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2T/31/2001 zo dňa 28.6.2007 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2To/1/2008 zo dňa 11.11.2008 čo do výroku o treste ktorý bol uložený U. G., ako aj všetky rozhodnutia na tento výrok o treste obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením trestu, stratili podklad.

Obžalovaného Q. R. podľa § 219 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005 s použitím § 35 ods. 2, a § 29 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005, s použitím nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28.11.2012 uverejneného pod č. 428/2012 Z. z., na výnimočný úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 20 (dvadsať) rokov. Podľa § 39a ods. 2 písm. c) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005 obžalovaného na výkon trestu zaradil do 3 (tretej) nápravnovúchovnej skupiny.

Obžalovaného H. U. podľa § 219 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005 s použitím § 35 ods. 2, a § 29 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005, s použitím nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28.11.2012 uverejneného pod č. 428/2012 Z. z., na výnimočný úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 21 (dvadsaťjeden) rokov. Podľa § 39a ods. 2 písm. c) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005 obžalovaného na výkon trestu zaradil do 3 (tretej) nápravnovúchovnej skupiny.

Obžalovaného T. Y. podľa § 219 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005 s použitím § 35 ods. 2, a § 29 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005, s použitím nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28.11.2012 uverejneného pod č. 428/2012 Z. z., na výnimočný úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 15 (pätnásť) rokov a 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 39a ods. 2 písm. c) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005 obžalovaného na výkon trestu zaradil do 3 (tretej) nápravnovúchovnej skupiny.

Obžalovaného J. R. podľa § 179 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005 s použitím § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005, s použitím nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28.11.2012 uverejneného pod č. 428/2012 Z. z., na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 11 (jedenásť) rokov a 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 39a ods. 2 písm. c) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005 obžalovaného na výkon trestu zaradil do 3 (tretej) nápravnovúchovnej skupiny. Zároveň zrušil rozsudok Okresného súdu Michalovce sp. zn. 8T/82/2010 zo dňa 28.05.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6To/63/2012 zo dňa 19.10.2012 čo do výroku o treste, ktorý bol uložený J. R., ako aj všetky rozhodnutia na tento výrok o treste obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením trestu, stratili podklad.

Obžalovaného N. U. podľa § 179 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005 s použitím § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005, s použitím nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28.11.2012 uverejneného pod č. 428/2012 Z. z., na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 11 (jedenásť) rokov a 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 39a ods. 2 písm. c) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005 obžalovaného na výkon trestu zaradil do 3 (tretej) nápravnovúchovnej skupiny.

Obžalovaného J. W. podľa § 245 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 42 ods. 1, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z., s použitím nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28.11.2012 uverejneného pod č. 428/2012 Z. z., na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 9 (deväť) rokov. Podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. obžalovaného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia. Zároveň zrušil rozsudok Okresného súdu v Michalovciach sp. zn. 3T 196/2005 zo dňa 13.3.2007 čo do výroku o treste, ktorý bol uložený J. W., ako aj všetky rozhodnutia na tento výrok o treste obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením trestu, stratili podklad.

Obžalovaného F. F. podľa § 185 ods. 5 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005 s použitím § 35 ods. 2 a § 40 ods. 4 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005, s použitím nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28.11.2012 uverejneného pod č. 428/2012 Z. z., na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) rokov. Podľa § 39a ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005 obžalovaného na výkon trestu zaradil do 2 (druhej) nápravno-výchovnej skupiny. Podľa § 55 ods. 1 písm. a) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005 na trest prepadnutia veci a to 7,9 kg funkčných priemyselných trhavín PERUNIT 20 (6,4 kg), DANUBIT 1 (0,6 kg) a DANUBIT 2 (0,9 kg), 1 ks elektrickej rozbušky DEP-S, 1 ks elektrického iniciátora EPIC a 1 ks elektrického iniciátora EPIM, mobilného telefónu zn. Ericsson OA 628 a elektrických drôtov zaistených v rámci konania. Podľa § 55 ods. 6 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005 vlastníkom prepadnutých vecí sa stáva štát.

Proti tomuto rozsudku podali riadne a včas odvolania obžalovaní U. G., H. U. a N. U..

Vo vzťahu k obžalovaným Q. R., T. Y., J. R., F. F. a J. W. sa stal rozsudok právoplatným.

Obžalovaný U. G. v podanom odvolaní uviedol:

„Napadnutý rozsudok považujem za nespravodlivý a nezákonný ako i konanie, ktoré jeho vyneseniu predchádzalo. V prvom rade uvádzam, že vzťahy medzi mnou a JUDr. Jánom Hrubalom sú natoľko vyhrotené, že JUDr. Hrubala už nemôže byť sudcom v žiadnej mojej veci. JUDr. Hrubala účelovo popiera zaujatosť voči mne, aby sa mi mohol pomstiť doživotným trestom. Čo sa týka hlavného pojednávania 22. mája 2015, pár minút pred začatím mi bolo doručené rozhodnutie o ustanovení náhradného obhajcu JUDr. Jozefa Švarca..., ktorý už bol vo veci činný ako ustanovený obhajca obžalovaných Q. R. a F. F.. Sudca JUDr. Hrubala veľmi dobre vedel, že Q. R. ma od r. 2011 usvedčuje z rozsiahlej trestnej činnosti, vrátane vraždy G. Q.. Pôvodne odsúdení, ktorí zmenili výpovede a postoje sú Q. R. a T. Y.. Predseda senátu JUDr. Hrubala mal vedomosť, že R. ma usvedčuje a preto bolo neprípustné ustanoviť mi spoločného obhajcu JUDr. Švarca. Ide o učebnicový príklad konfliktu záujmov.

Q. R. si na úkor mojej osoby už vyjednal beztrestnosť za vraždy H. U. a T. X., obmedzovanie osobnej slobody pošk. T. a prevádzkačstvo. Ide o štyri konkrétne trestné činy, za ktoré R. už získal beztrestnosť - to sú fakty a nie domnienky!

R. vo všetkých svojich výpovediach (od apríla 2011) tvrdí, že ja som mu kázal, ako má vypovedať..., že som ho ovplyvňoval a blá blá blá, a to aj vo veci vraždy pošk. Q. ! JUDr. Hrubala zavádza, klame a stúpa si po jazyku pretože na jednej strane ubezpečuje o svojej nezaujatosti aj tým, že moje konania, vyjadrenia atď. nemôžu byť dôvodom aby prenášal svoje pocity do svojho rozmyšľania o veci ale na druhej strane JUDr. Hrubala konštatuje nemožnosť mojej nápravy, čo odôvodňuje aj mojím správaním a postojom k veci po povolení obnovy konania. JUDr. Hrubala si protirečí, zamotáva sa do vlastných vyhlásení, v mojich očiach nemá žiadnu autoritu, rešpekt ani úctu. Poklonkuje politikom, vtiera sa im do priazne, je to jeden zákerný päťolízach ktorý nesúhlasí s vlastným názorom. Na pojednávaní 22.05.2015 som avizoval súdu, že mám dôkazy, ktoré vyvrátia R. lži. Avšak predloženie týchto dôkazov a ich využitie som predsa nemohol konzultovať „s mojim obhajcom JUDr. Švarcom“, pretože on bol zároveň obhajcom Q. R.! Nemožno bez povšimnutia obísť skutočnosť, že R. je zaradený do programu na ochranu svedkov, pretože je tam zaradený kvôli mne! Ďalej predkladám vzor „Ochranná dohoda ktorú uzavrel aj R. v novembri 2012. Podľa čl. III bod 3 písm. e / Ochrannej dohody sa chránený svedok zaväzuje neodkladne informovať útvar Policajného zboru o zmenách a aktivitách ... napr. informácie od obhajcu. Za týchto okolností ja nemôžem mať žiadnu dôveru k obhajcovi JUDr. Švarcovi a konzultovať s ním obhajobu. V ďalšom poukazujem na čl. II bod 1 Ochrannej dohody, teda že útvar PZ poskytuje chránenému svedkovi mesačný finančný príspevok. R. dostáva od policajtov peniaze za to, že vypovedá proti mne a JUDr. Hrubala nám ustanoví spoločného obhajcu JUDr. Švarca a tvrdí, že konflikt záujmov nemôže existovať, lebo máme rovnaký záujem. Toto tvrdenie má neduchapritomný obsah. Náhradný obhajca vôbec nemal byť ustanovený, pretože JUDr. Sabó bol naozaj PN. JUDr. Hrubala poukazuje na skúsenosti z predchádzajúcich HP a obhajcu JUDr. Kuzmu ohľadom dopravnej nehody... Doživotný trest mi bol uložený v rozpore s § 29 ods. 3 písm. c/ Tr. zák. pretože nebola splnená podmienka

vyžadujúca rozumnú istotu (prognózu) že nie je nádej na moju nápravu. Neobstojí tvrdenie, že išlo „iba“ o rozhodovanie o treste a preto konflikt záujmov nemôže existovať. Aj rozhodovanie o treste musí byť spravodlivé. Navyše je potrebné vziať do úvahy o čo v spore išlo. Išlo o uloženie doživotného trestu alebo trestu 25 rokov a menej a to je veľký rozdiel! Už aj z tohto dôvodu bolo povinnosťou súdu dôsledne dbať na dodržanie základných práv obvinených, najmä na právo na obhajobu. Uloženie doživotného trestu je nepresvedčivo odôvodnené, nezákonné a v rozpore s princípom proporcionality trestov. Súd v rozsudku uvádza, že u mňa je sklon k recidíve veľmi pravdepodobný. Znalkyňa PhDr. Gažiová nezistila u mňa také patopsychologické znaky, ktoré by mali predikovať ďalšie a ďalšie zlyhávania. Súd tvrdí, že nádej na moju nápravu trestom do 25 rokov neexistuje v rozumnej polohe. Znalkyňa PhDr. Gažiová uviedla, že nádej na moju nápravu je medzi 40% a 50%. Súd nebral do úvahy ani moje pozitívne hodnotenie z výkonu trestu, kde som už cca 9 rokov.“

Obhajca obžalovaných U. G. a H. U. a N. U. JUDr. Szabó odvolania svojich klientov odôvodnil nasledovne: „V prvom rade namietame postup špecializovaného trestného súdu, keď obž. G., U., U., R. a W. ustanovil náhradného obhajcu JUDr. Jozefa Švarca, ktorý už bol vo veci ustanovený ako obhajca obž. R. a obž. F.. Z obsahu predmetného spisu, ale aj z iných zdrojov mal súd vedomosť o konflikte záujmov medzi G. a U. na jednej strane a R. na strane druhej. Už od roku 2012 R. usvedčuje obž. G. a U. z viacerých vrážd. R. si takto vyjednal beztrestnosť výmenou za výpovede proti obž. G. a spol. Koncom roka 2012 bol R. zaradený do programu na ochranu svedkov a to pre obavy ohrozenia jeho života práve zo strany obž. G.. Za týchto okolností ustanoviť obž. G., U. a R. spoločného obhajcu je výsmechom spravodlivosti. Ide o také zásadné porušenie práv na obhajobu a spravodlivý súd, ktoré samo o sebe spôsobuje nezákonnosť napadnutého rozsudku. Čo sa týka výšky uložených trestov, tieto považujeme za neadekvátne, v rozpore s princípom proporcionality trestov a došlo aj k porušeniu ustanovení Trestného zákona. Účel trestu sa dosiahne len vtedy, ak bude uložený trest spravodlivý. Je neospravedlniteľné, aby právo páchatel'a na primetáný trest, zodpovedajúci stupňu jeho viny, bolo obetované kolektívnemu spoločenskému záujmu bezpečia. Každý trest, ktorý presahuje hranice nevyhnutnosti upadá do oblasti pomsty. Uloženie doživotného trestu obž. G. neobstojí a ani nie je presvedčivo odôvodnený. Špecializovaný súd vyčíta obž. G. spôsob a stratégiu jeho obhajoby a z toho usúdil, že jeho náprava je nemožná. Taký záver súdu považujeme za vyústenie sporov medzi obž. Adamčom a predsedom senátu JUDr. Jánom Hrubalom a JUDr. Hrubala sa takto pomstil obž. G.. Doživotný trest bol uložený v rozpore s § 29 ods.3 písm. c) Tr. zák. č.140/1961Zb. Poukazujem na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica z 19. augusta 2009, sp.zn. 2To/166/09, kde vo vzťahu k uloženiu doživotného trestu súd uviedol, že zásada v pochybnostiach v prospech obžalovaného (in dubio pro reo) platí pre celé trestné konanie a teda platí aj pre slobodné posudzovanie podmienok pre ukladanie trestu odňatia slobody na doživotie. Samotná skutočnosť, že sa obžalovaný nepriznal k teraz mu kladenej trestnej činnosti nemôže znamenať, že je cynický a že nie je nádej na jeho nápravu, pretože potom by takéto vyjadrenie popieralo všetky zásady trestného konania. (primeranie tiež uznesenie NS SR sp.zn. 3To6/2009 z 23.júna.2010.) Špecializovaný súd dezinterpretoval výpoveď znalkyne Doc. PhDr. Márie Gažiovej PhD., ktorú súd pribral práve za účelom posúdenia možnosti nápravy obž. G., R., U. a Y.. Konkrétne k resocializačnej prognóze obž. G. znalkyňa PhDr. uviedla, že je v rozmedzí 40% až 50%, poukázala na priaznivý vplyv príbuzenstva, ktorý má značný vplyv, naznačila možnosť priaznivého vývoja a poukázala na jeho nadpriemerné IQ, ktoré môže významným spôsobom závažiť. Zatiaľ čo súd konštatuje, že náprava G. nie je možná, znalkyňa konštatuje, že nezistila u obžalovaných také patopsychologické znaky, ktoré by mali predikovať ďalšie zlyhávania. Uloženie doživotného trestu obž. G. je nezákonné.

Vo vzťahu k obž. U. si dovoľím tvrdiť, že nie sú splnené podmienky na uloženie výnimočného trestu. Podľa znalkyne PhDr. Gažiovej je možnosť nápravy u obž. U. medzi 60% až 70% a nevylúčila možnosť nápravy až do optima! Tomu zodpovedá aj hodnotenie obž. U. z ÚVTOS Leopoldov, ktoré pozitívne poukazuje na nekonfliktnú a bezproblémovú povahu obž. U..

Vo vzťahu k obž. U. a obž. R. súd poukazuje na závažnosť ich konania - ale na druhej strane súd alibisticky mlčí o tej skutočnosti, že boli odsúdení ako vykonávatelia skutkov č. 6 a 7 ale návodca na tieto skutky S. Y. a organizátor J. A. neboli nijakým spôsobom potrestaní - získali beztrestnosť. Uložené

tresty považujeme za nezákonné a nespravodlivé a navrhujeme, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil prvostupňovému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie.“

K odvolaniu obžalovaného U. G. sa vyjadril obžalovaný R.:

„Uvedené písomné odôvodnenie odvolania B. G. je plné osočovania nielen mojej osoby, ale aj ďalších osôb, predovšetkým sudcu JUDr. Ján Hrubala. Toto nepotrebuje žiaden komentár snád len toľko, že B. G. poznám od malička veľmi dobre, a preto ma neprekvapuje jeho protiútok a štýl obrany. Kto nie je s ním je proti nemu a on sa stáva predátorom a Vy korist'ou Je inteligentný človek ktorý všetko o čom sa akokoľvek dozvie obráti vo svoj prospech. Dokáže bravúrne pospíliť lož a pravdu aby jeho klamstvo vyznelo pravdivo. B. G. však uvádza aj tvrdenia k mojej osobe ktoré sú nepravdivé. Tieto jeho tvrdenia vyvraciam v iných trestných konaniach kde nielen jeho ale aj ostatných páchatel'ov vrátane seba usvedčujem zo spáchania viacerých trestných činov vražd - T., X., U., T.. K týmto okolnostiam v tomto konaní preto podrobnejšie vyjadrovať sa nebudem. Na moju žiadosť a obavu o môj život som požiadal o zaradenie do programu na ochranu svedkov, pretože viem čoho je B. G. schopný aj keď je už vo výkone trestu. G. prekáža a je bezmocný, že od kedy som zaradený do programu ochrany svedkov sa nevie dostať do mojej blízkosti, nevie ma zastrašovať, ovplyvniť, odstrániť aby som neusvedčoval jeho a osoby proti ktorým vypovedám. A to je pravý dôvod prečo na každom súde a pri výsluchu on a advokáti spochybňujú - atakujú program a moje zaradenie doň. Osočuje mňa a každého kto vypovedá proti nemu, Pokiaľ som v tejto veci nevypovedal proti G. a robil som to čo chcel on, bol som „Brat“ - najlepší kamarát, ale akonahle som sa rozhodol ísť po svojom a nerobiť to čo on, som (SME) fabulanti, konfabulanti, kajúcnici, feťáci, krysy. Všetci sú vinní len on je nevinný.“

+ + +

Najvyšší súd ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na M. aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a zistil, že odvolania obžalovaných U. G., H. U. a N. Bána sú dôvodné, pretože Špecializovaný trestný súd pochybil v procesnom postupe a v dôsledku toho je vo vzťahu k odsúdenému J. R. potrebné postupovať podľa § 324 Tr. por. a aplikovať zásadu beneficium cohaesionis <.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva nasledovné:

- dňa 26. januára 2015 Špecializovaný trestný súd pracovisko Banská Bystrica uznesením, sp. zn. BB-4Nt/4/2013, povolil obnovu konania vo veci Špeciálneho súdu v Pezinku, sp. zn. BB-3T/3/2008, v prospech odsúdených F. F., U. G., Q. R., H. U., J. R., N. U., J. W., T. Y. a zrušil výrok o treste v rozsudku Špeciálneho súdu v Pezinku, sp. zn. BB-3T/3/2008, z 24. februára 2009 ako aj všetky výroky na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad (č.l. 170 spisu sp. zn. BB 4Nt 4/2013).

Následne v obnovenom konaní si:

- obžalovaný U. G. 13. februára 2015 zvolil obhajcu JUDr. Jozefa Szabóa (č.l. 9112, zv. 38),
- obžalovaný H. U. 13. februára 2015 zvolil obhajcu JUDr. Jozefa Szabóa (č.l. 9113, zv. 38),
- obžalovaný N. U. 17. februára 2015 zvolil obhajcu JUDr. Jozefa Szabóa (č.l. 9114, zv. 38),
- obžalovaný J. W. 17. februára 2015 zvolil obhajcu JUDr. Jozefa Szabóa (č.l. 9115, zv. 38),
- obžalovaný T. Y. 3. februára 2015 zvolil obhajcu JUDr. Tomáša Rosinu (č.l. 9097, zv. 38),
- predseda senátu špecializovaného trestného súdu opatrením z 19. februára 2015, sp. zn. BB-3T/3/2008 (č.l. 9124-9125, zv. 38) ustanovil obžalovaným Q. R., J. R. a F. F. podľa § 40 ods. 1 Tr. por. s použitím § 40 ods. 3 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 37 ods. 1 písm. a/, c/ Tr. por. obhajcu JUDr. Jozefa Švarca, okrem iného aj s nasledovným odôvodnením: „zo spisového materiálu nevyplýva okolnosť, na základe ktorej by si záujmy týchto obžalovaných v trestnom konaní odporovali, keďže v ďalšom sa bude konať už len o výške trestu u jednotlivých obžalovaných“.
- dňa 26. februára 2015 si obžalovaný J. R. zvolil obhajcu JUDr. Jozefa Szabóa (č.l. 9144, zv. 38),
- dňa 3. marca 2015 predseda senátu špecializovaného trestného súdu opatrením, sp. zn. BB-3T/3/2008,

na čl. 9151 zv. 38 zrušil ustanovenie obhajcu JUDr. Jozefa Švarca obžalovanému J. R., - predseda senátu špecializovaného trestného súdu opatrením z 19. mája 2015 na čl. 9301 - 9302, zv. 39 ustanovil obžalovaným U. G., H. U., J. R., N. U. a J. W., postupom podľa § 42 ods. 1 Tr. por. a § 40 ods. 3 Tr. por., náhradného obhajcu JUDr. Jozefa Švarca. Svoje rozhodnutie odôvodnil nasledovne: "súd určil termín hlavného pojednávania na deň 22. mája 2015, dňa 19. mája 2015 bola súdu doručená žiadosť obhajcu JUDr. Jozefa Szabóa, ktorý je obhajcom vo výroku uvedených obžalovaných o odročenie hlavného pojednávania z dôvodu, že jeho zdravotný stav mu nedovoľuje zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní. V prílohe predložil lekárske potvrdenie, z ktorého vyplýva, že dňa 18. mája 2015 bol vyšetrený na ortopédii pre bolesti ľavého kolena s doporučeným kľudovým režimom na lôžku. Podľa vyjadrenia lekára nie je schopný toho času sa zúčastňovať súdnych pojednávanií. Vzhľadom na skutočnosť, že mohlo byť zmarené hlavné pojednávanie pre neprítomnosť niektorého zo zvolených obhajcov a ide o väzobnú vec, kde je súd povinný vybavovať v zmysle § 2 ods. 6 Tr. por. väzobné veci prednostne a urýchlene predseda senátu rozhodol tak, že obvineným ustanovil za náhradného obhajcu advokáta JUDr. Jozefa Švarca, ktorý je už vo veci činný ako ustanovený obhajca obžalovaných Q. R. a F. F..".

Takýto postup Špecializovaného trestného súdu nepovažuje najvyšší súd za akceptovateľný z nasledovných dôvodov:

Obnovené konanie o uložení trestu po povolení obnovy konania len vo výroku o treste (pri zachovaní výroku o vine v právoplatnom stave) tvorí súčasť jedného trestného konania v rámci ktorého síce nie je potrebné vykonávať dokazovanie k výroku o vine, nesporne ale i v tomto konaní je možné a aj nevyhnutné zohľadniť správanie sa a konanie obžalovaných po nadobudnutí právoplatnosti výroku o vine v pôvodnom rozsudku. Učiniť tak i špecializovaný trestný súd keď na „zmenu postoja“ obžalovaného R. - jeho priznanie a oľutovanie spáchanej trestnej činnosti, prihliadol pri úvahách o druhu a výmere trestu, pretože: „oľutovanie predchádzajúceho spôsobu života, o ktorom takýto postoj prezentujúca osoba nepochybuje, že nebol riadny a snaha takýto spôsob života v budúcnosti zmeniť je v každom prípade prvým krokom k naplneniu účelu trestu“ (strana 20, druhý odsek rozsudku z 22. mája 2015).

Najvyšší súd poznamenáva, že „zmena postoja“ obžalovaného Q. R. v čase konania obnoveného konania nespočívala len v priznaní sa a oľutovaní trestnej činnosti, ale i v radikálnej zmene postoja k spoluobčanom G. a U. (čl. 9330-9335, zv. 40). Pomoc obžalovaného R. orgánom činných v trestnom konaní pri odhaľovaní inej trestnej činnosti a usvedčovanie páchateľov (G., U. a ďalších) dokumentuje úprimnú snahu menovaného o svoju nápravu i o dosiahnutie spravodlivosti ako takej vo všeobecnosti. Takáto zmena postoja obžalovaného R. (a platí to vo všeobecnosti) má racionálny základ v minimálnej snahe o „získanie“ poľahčujúcej okolnosti a v predmetnej veci nepochybne i dosiahnutia zmiernenia trestu. Napokon uloženie trestu v obnovenom konaní menovanému (trest miernejší o tri roky) je reálnym obrazom zmeny jeho postoja, čo zreteľne vyjadril špecializovaný trestný súd v rozsudku: „u obžalovaného R. nádej na resocializáciu ešte existuje. Toto konštatovanie zvyrazňuje i zmena jeho postojov potom, čo sa odsudzujúci rozsudok voči nemu stal právoplatným,“ (str. 22 rozsudku z 22. mája 2015). Špecializovaný trestný súd teda na jednej strane prihliadol k zmene postoja obžalovaného Q. R. keď mu aj z ohľadom na túto zmenu zmiernil trest, ale na druhej strane nezistil, že záujmy obžalovaného R. na jednej strane a obžalovaných U. G. a H. U. na strane druhej sú rozporné nielen v iných trestných veciach ale i v predmetnej veci. Obžalovaný Q. R. totižto oprávnene mohol veriť (aj s ohľadom na zmenu jeho postoja) v to, že obžalovanému G. bude opätovne uložený doživotný trest odňatia slobody a obžalovanému U. dlhý výnimočný trest odňatia slobody, aby sa tak vyhol ich prípadnému revanšu. Za takéhoto stavu považuje najvyšší súd za neprijateľné, aby obžalovaného R. a obžalovaného U. G. a H. U. obhajoval v tej istej veci ten istý obhajca - JUDr. Jozef Švarc.

Okrem toho zo spisu zrozumiteľne vyplývajú i protichodné záujmy obžalovaného F. F. na jednej strane a obžalovaných U. G., H. U., N. U. a J. R. na strane druhej. Obžalovaný F. v prípravnom konaní najmä pri výsluchu 26. mája 2006 (čl. 1026, zv. 3) ozrejmil štruktúru zločineckej skupiny, ich aktivity a postavenie jednotlivých členov. Hoci následne na hlavnom pojednávaní nezotrval na tejto verzii svojej výpovede špecializovaný trestný súd pri preukazovaní skutku pod bodom 1/ rozsudku zohľadnil

usvedčujúce tvrdenia obž. F., keď vyslovil: „pokiaľ ide o štruktúru tejto skupiny súd nemal žiadne pochybnosti, že na jej čele stojí obžalovaný U. G.. Tohto usvedčujú nielen výpovede svedkov A., Y. a U., ale aj výpovede spoluobžalovaných W., F. a Y. z prípravného konania...“ (str. 77 pôvodného rozsudku, č.l. 7213, zv. 24). „Poskytnutá pomoc pri odhaľovaní závažnej trestnej činnosti orgánom činným v trestnom konaní bola zohľadnená u obžalovaného W. i u obžalovaného F.“ (strana 83 rozsudku, č. l. 7299, zv. 24). „Je evidentné, že obž. F. F. najmä v priebehu prípravného konania svojimi informáciami napomáhal orgánom činných v trestnom konaní a prispel k úspešnému odhaľovaniu a stíhaniu skupiny ľudí tvoriacej nebezpečné zoskupenie. Z toho dôvodu u tohto obžalovaného súd použil ustanovenie § 40 ods. 4 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005. Na hlavnom pojednávaní sa síce miera tejto pomoci výrazne znížila, ale aj tak súd mal za to, že použitie zákonom formálne predpísanej trestnej sadzby by v prípade tohto obžalovaného bolo neprimerane prísne. Spolupráca obžalovaného F. F. s orgánmi činnými v trestnom konaní mu bola v konečnom dôsledku nápomocná pri zaradení do nápravno-výchovnej skupiny a súd sa rozhodol menovaného zaradiť do miernejšej nápravno-výchovnej skupiny, než do ktorej by mal byť formálne zaradený“. (č.l. 7220, zv. 24)

Takýmto posúdením dôkaznej situácie a tvrdení obžalovaného F.pecializovaný trestný súd vyhodnotil jeho usvedčujúce výpovede za pravdivé a tak zlegalizoval protichodné záujmy menovaného na jednej strane a obžalovaných U. G., H. U., N. U. a J. R. na strane druhej. Tento stav a závery zopakoval špecializovaný trestný súd aj v obnovenom konaní, keď v odsudzujúcom rozsudku na strane 25 zopakoval už vyššie citované závery a svoje úvahy.

Najvyšší súd považuje za neprijateľné, aby v prípade priznávajúceho sa obžalovaného F. F., ktorý zároveň usvedčuje ostatných spoluobžalovaných mohol v tej istej veci obhajovať všetkých obžalovaných jeden a ten istý obhajca (JUDr. Jozef Švarc), pričom nie je podstatné, že v súčasnosti sa koná už len o treste.

Z vyššie uvedeného vyplýva úplná a zrejma protichodnosť záujmov obžalovaného R. a obžalovaného F. na jednej strane a obžalovaných U. G., H. U., N. U. a J. R. na druhej strane. Preto bolo v rozpore so zákonom - § 40 ods. 3 Tr. por. keď predseda senátu špecializovaného trestného súdu opatrením z 18. mája 2015 (č.l. 9301-9302, zv. 39) ustanovil obžalovaným G., U., R. a U. za náhradného obhajcu JUDr. Jozefa Švarca, ktorý zároveň obhajoval obžalovaných R. a F.. Ospravedlniť takýto postup nemôže ani dobrá snaha predsedu senátu o urýchléné skončenie väzobnej veci, pretože meritórne rozhodnutie bolo a je kontaminované nespravodlivým procesným postupom súdu vo vzťahu k obžalovaným G., U., U. a R. v dôsledku porušenia ich práva na obhajobu.

Hoci obžalovaný F. v prípravnom konaní usvedčoval zo spáchania jednotlivých skutkov i obžalovaného Q. R. (č.l. 1026-1030, 1035, 1304, zv. 3) konflikt ich záujmov zanikol v obnovenom konaní priznaním sa obžalovaného R. k trestnej činnosti, preto nebolo v rozpore so zákonom keď ich obhajoval jeden a ten istý obhajca.

Najvyšší súd nezistil žiadny konflikt záujmov medzi obžalovaným F. a obžalovaným W., pretože obžalovaný F. ani v jednej svojej výpovedi nespomínal tohto obžalovaného, a teda ho z ničoho neobviňoval. Bolo v súlade so zákonom ak týchto dvoch obžalovaných zastupoval jeden a ten istý obhajca. Preto najvyšší súd nezrušil napadnutý rozsudok vo vzťahu k obžalovanému W..

Evidentný konflikt záujmov však existoval a existuje medzi obžalovaným F. a obžalovaným R., ktorého obžalovaný Hudák usvedčoval najmä zo skutku pod bodom 7/ rozsudku (č.l. 1024, 1304 - zv. 3), zo spáchania ktorého bol napokon obžalovaný R. i uznaný vinným. Rozpor v ich výpovediach (konflikt záujmov) bol až taký zásadný, že už v prípravnom konaní bol riešený konfrontáciou (č.l. 1303-1305, zv. 3). Pomoc orgánom činných v trestnom konaní zo strany obžalovaného F.pecializovaný trestný súd zohľadnil u tohto obžalovaného v pôvodnom rozsudku na č.l. 7220, zv. 24 i v novom rozsudku (č.l. 9376 - 9378, zv. 40).

Najvyšší súd považuje za neakceptovateľné už z hľadiska posúdenia spravodlivosti ako filozofického

pojmu tak aj z hľadiska spravodlivosti premietnutej do čl. 6 Dohovoru, aby jeden a ten istý obhajca obhajoval v jednom konaní dvoch obžalovaných, z ktorých jeden usvedčoval či usvedčuje druhého. Preto najvyšší súd konštatuje, že špecializovaný trestný súd procesným postupom, v rámci ktorého v obnovenom konaní ustanovil obžalovaným U. G., H. U., N. U. a J. R. toho istého obhajcu, ktorý zároveň obhajoval obžalovaných Q. R. a F. F. porušil právo obžalovaných na obhajobu nedodrzaním ustanovenia § 40 ods. 3 Tr. por., podľa ktorého ak je obvinených niekoľko ustanoví sa tým, ktorých záujmy si v trestnom konaní neodporujú spravidla spoločný obhajca.

V prípade obžalovaného J. R. najvyšší súd postupoval podľa § 324 Tr. por. pretože, ak je dôvod na základe ktorého rozhodol odvolací súd v prospech niektorého obžalovaného na prospech aj ďalšiemu spoluobžalovanému, ktorý nepodal odvolanie rozhodne odvolací súd vždy aj v jeho prospech. Aj u obžalovaného J. R., takisto ako u obžalovaných G., U. a U. bol odsudzujúci rozsudok vyhlásený po chybnom procesnom postupe špecializovaného trestného súdu na hlavnom pojednávaní, a preto nemôže spĺňať atribúty zákonného rozsudku, nakoľko právo nemôže byť nikdy dosiahnuté neprávom a spravodlivosť nemôže byť docielená nespravodlivým procesom.

Najvyšší súd uzatvára, že pre spravodlivý proces a s ním súvisiacim právom na obhajobu je dôležité, aby vzťahy medzi obhajcom a jeho klientom boli založené na dôvere. Z čl. 6 ods. 1 v spojení s ods. 3 písm. c/ Dohovoru - právo na spravodlivý proces vyplýva, že jeho cieľom je chrániť práva konkrétne a účinné a nie práva len teoretické a zdanlivé, čo platí najmä v prípade práv obhajoby s ohľadom na význam úlohy, ktorú právo na spravodlivý proces, ktorého sú tieto práva súčasťou, hrá v demokratickej spoločnosti. Článok 6 ods. 3 písm. c/ Dohovoru hovorí o pomoci obhajcu, nie o ustanovení obhajcu. Ustanovenie obhajcu (v tomto prípade náhradného) samo o sebe nezaistuje účinnosť jeho pomoci. Aby pomoc obhajcu nebola len iluzórna je dôležité, aby obhajca realizoval právnu pomoc svojmu klientovi s „plnou váhou“, bez akýchkoľvek obmedzení napríklad i vo forme konfliktu záujmov jeho dvoch klientov, ktorých obhajuje v tom istom konaní. Nemôže zodpovedať právu na spravodlivý proces situácia ak jeden a ten istý obhajca má „pomáhať“ - obhajovať v tej istej veci dvoch obžalovaných, ktorých záujmy si odporujú. Toto sa vzťahuje na trestné konanie ako celok, teda až do jeho právoplatného skončenia, pretože i v konaní o uložení trestu (po povolení obnovy konania v rámci, ktorého zostal výrok o vine nedotknutý) sú a ostali záujmy obžalovaných protichodné.

Najvyšší súd konštatuje, že Špecializovaný trestný súd tým, že obžalovaným U. G., H. U., N. U. a J. R. ustanovil tohto istého obhajcu, ktorý zároveň v tej istej veci obhajoval obžalovaných R. a F. F. porušil právo obžalovaných G., U., U. a R. na plnohodnotnú a aspoň primeranú obhajobu v dôsledku čoho konanie voči nim najvyšší súd považuje za nespravodlivé, odporujúce čl. 6 Dohovoru. Preto bude povinnosťou špecializovaného trestného súdu vo vzťahu k obžalovaným v G., U., U. a R. vykonať hlavné pojednávanie za plného rešpektovania ich práva na obhajobu a práva na spravodlivý proces. Pri tomto postupe samozrejme nie je vylúčené menovaním ustanoviť náhradného obhajcu, musí ísť ale o obhajcu, ktorý neobhajoval tých obžalovaných, ktorých záujmy boli a sú v rozpore so záujmami menovaných obžalovaných.

Okrem vyššie uvedeného najvyšší súd zistil, že špecializovaný trestný súd pochybil pri ukladaní trestu obžalovanému U. G., keď menovanému uložil trest bez náležitých aktuálnych podkladov.

Je nesporné, že otázka uloženia primeraného zákonného a spravodlivého trestu je otázkou právnou a je teda vo výlučnej kompetencii súdu určiť aký druh a výmeru trestu uloží.

Pri ukladaní trestu odňatia slobody na doživotie však jedným z predpokladov je aj správne zistenie možnosti resocializácie páchatel'a, čo logicky vyplýva z ustanovenia § 29 ods. 3 Tr. zák., podľa ktorého trest odňatia slobody na doživotie môže súd obžalovanému uložiť okrem iného len vtedy, ak nie je nádej, že by páchatel'a bolo možné napraviť trestom odňatia slobody nad pätnásť až do dvadsiatich piatich rokov.

Súd nie je dostatočne spôsobilý a ani nemôže vyhodnotiť prognózu nápravy páchatel'a bez náležitých

odborných podkladov poskytnutých mu na to povolanými znalcami (R 4/2000, R 33/2007). Na vyslovenie rozumnej istoty (prognózy), že obžalovaného U. G. nemožno napraviť trestom kratšieho trvania súčasné dôkazné podklady nepovažuje najvyšší súd za dostatočné. Špecializovaný trestný súd na hlavnom pojednávaní konanom 22. mája 2015 (č.l 9341, zv. 40) vykonal dokazovanie k výroku o treste aj u obžalovaného G. tak, že prečítal výpoveď znalkyne Gažiovej z č.l. 7295 - 7303 a oboznámil záver jej dodatku k znaleckému posudku na č.l. 6804-6809 zv. 21. Neprehliadnuteľným je, že znalkyňa podala znalecký posudok 21. septembra 2007 (č.l. 3527 - 3539, zv. 9) následne ho doplnila 17. decembra 2008 (č.l. 6804-6809, zv. 21) a vypočutá bola 20. februára 2009 (č.l. 7295-7298, zv. 25). Znalkyňa PhDr. Mária Gažiová, PhD. vyšetrila obžalovaného G. 21. septembra 2007 (č.l.3534, zv. 9) a následne na žiadosť špecializovaného trestného súdu obžalovaného opätovne vyšetrila 5. decembra 2008 (č.l. 6804, zv. 21).

Časový úsek siedmich rokov a ôsmich mesiacov (od prvého vyšetrenia) resp. časový úsek takmer 6 a pol roka (od druhého vyšetrenia) považuje najvyšší súd za príliš dlhý na to, aby špecializovaný trestný súd mohol bez zaváhania vysloviť, že osobnosť obžalovaného U. G. sa za tak dlhú dobu nezmenila, a že nemohlo dôjsť k žiadnej zmene prognózy jeho nápravy. Tu si treba uvedomiť, že trest odňatia slobody na doživotie je najprísnejším trestom aký možno páchatel'ovi uložiť, a preto si i postup súdu pri zisťovaní podmienok na jeho uloženie vyžaduje splnenie najprísnejších kritérií. Preto bude špecializovaný trestný súd povinný v ďalšom konaní doplniť dokazovanie vo vzťahu k obžalovanému U. G. o aktuálne znalecké závery znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie klinická psychológia dospelých a až po takomto postupe bude môcť rozhodnúť s úplnou znalosťou veci.

Najvyšší súd poznamenáva, že nie je vylúčené opätovné uloženie trestu odňatia slobody na doživotie, avšak iba za splnenia všetkých podmienok medzi ktoré nepochybne patrí i to, že súd musí pri rozhodovaní vychádzať z aktuálnych dôkazných materiálov a podkladov.

Preto najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.